

УКРАЇНСЬКІ РОБІТНИЧІ ВІСТІ

UKRAINIAN LABOR NEWS

CORNER PRITCHARD AVE. & MCGREGOR ST.

WINNIPEG, MANITOBA, CANADA.

Выходить два рази на тиждень — в середу і суботу. — Published semi-weekly — on Wednesday and Saturday.

РІК II.

Ч. 26.

City The Provincial Library

WINNIPEG, MAN.

SATURDAY, MAY 15th, 1920.

No. 26.

VOL. II.

Новинки.

Англія зрікаєть ся відвічальності за польську офензиву.
ЛОНДОН, 13. мая. — (Кендін Прес.) — Правительство заявило, що воно зрікаєть ся відвічальності за всякого рода польську офензиву проти большевиків.

Бої за київський міст.
ВАРШАВА, 12. мая. — Борба о посідане терену навкоди київського мосту розпочала ся наново. Офіційний комунікат говорить, що большевицькі спрвадили свіжі війська і виконали протинаступ. Підчас боїв інфантерії терен переходив з рук до рук і Поляки і Українці (петлюрівці) взяли в полон два большевицькі батальони, які лише прийшли на фронт.

Большевицькі посунули вперед свою лінію в околиці мостового терену і борба велась далше. На схід від Києва відбувають ся воздушні борби і большевицькі старують ся атакувати тих, що боронять моста з аеропланів.

Большевицькі переводять реорганізацію своїх сил і окопують ся на цілій лінії на схід від Києва.

Петлюрівці утворили в Варшаві нове "міністерство".

ВАРШАВА, 12. мая. — Новий український кабінет, якого утворене шойно проголошено, має одного польського члена, міністра рільництва, а решта міністри є Українцями. М. Левіцький (псевдо Лівіцький) — ред.) є прем'єром, міністром заграничних справ і міністром судівництва; М. Бєлінський є міністром внутрішніх справ; М. Сольський — міністром війни, і М. Стемповський (Поляк) міністром рільництва.

(Поминувши се, що маленька купка людіт українського походження з Петлюрою на чолі, яка не представляє нікого, лише самих себе, що ся купка під покровом і за вказівками польської шляхти іменує себе у Варшаві "українськими міністрами", — в сій телеграмі є замінте ще й те, що всі імена, крім Лівіцького, який правдоподібно поданий через помилку як Левіцький, є зовсім нові і нікому невідомі, та мають дольські закінчення. Як се собі пояснити? Чи не є вони часом "ляхо-татарського" походження?)

Читаючи повисше доносене з Варшави про найновішу петлюрівську комедію, мимоволі пригадують ся слова поета: "...чи сміяти ся, чи плакати, чи строїти жарти?..."

Денікська "амбасада" в Турції каже, що Поляки і петлюрівці заняли Одесу.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 12. мая. — Місцева російська (денікська) амбасада отримала доносене, що Поляки і Українці (петлюрівці) заняли місто Одесу.

(Се доносене треба брати з великою резервою, бо вже давніше петлюрівські "пресові бюра" розтрубили були по світі аж два рази, що бувший петлюрівський генерал Павленко заняв Одесу, а тимчасом пізніше самі таки петлюрівці писали з Європи до укр. газет в Америці, що військ Павленко Одесу навіть не бачило.)

Кажуть, що наступ Поляків був рішеним на конференції в Сан-Ремо.

ВІДЕНЬ, 10. мая. — Польський наступ проти совітської Росії є безпосереднім результатом альянтської угоди, заклоеної на мировій конференції в Сан-Ремо. На конференції було рішено захопити Польщу до атаки на совітську Росію. Про се пишуть московські "Известія".

Большевицькі перевозять війська з Сибіру на західний фронт.

ЛОНДОН, 10. мая. — Бездротна депеша з Москви доносить, що совітське правительство предприняло рішучі кроки, щоби стримати польський наїзд.

Совітське правительство розпочало вже перевіз більшої часті своїх військ з Сибіру на польський фронт.

Совітське правительство видало відозву до всіх робітників совітської Росії, щоби брали за оружіє і йшли на західний фронт стримати заміри імперіалістів.

Вірменія совітською республікою.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 12. мая. — В Європі, столиці Вірменії, встановлено совітське правительство, на місце усуненого правительства президента Катігіяна.

Совітські війська заняли Тіфліс.

КОНСТАНТИНОПЛЬ, 10. мая. — Сюда наспіло доносене, котре викликало велике за непокоєне, що совітські війська заняли на Кавказі місто Тіфліс.

Тут сподіють ся кожоді хвилі, що місто Батум буде заняте тамошними большевиками.

Домагають ся освободження Дебса.

ВАШІНГТОН, 14. мая. — Вибраний національною соціалістичною конвенцією в Нью-Йорку спеціальний комітет вручив нині головному прокураторови Палмерови петицію, в котрій просить освободити Евгена В. Дебса, соціалістичного кандидата на президента.

Поставили Дебса кандидатом на президента.

НЬЮ-ЙОРК, 13. мая. — На нинішній сесії національної соціалістичної конвенції номіновано односторонно Евгена В. Дебса кандидатом на президента Злучених Держав.

Перший Май у Відні.

ВІДЕНЬ. — Перший Май у Відні пройшов без заворушень. Відбувались величезні походи з прапорами, на яких виділилися написи: "Освободіть Бєля Куна!", "Нехай жне совітська Росія!"

Росія купує у Фінляндії рільничі знаряддя.

ЛОНДОН, 8. мая. — Бездротна телеграма з Москви доносить, що совітська Росія заключила контракт з приватними фінляндськими фірмами на доставу рільничої машинерії до Росії вартості 6,000,000 корон в золоті.

Німечькі незалежні соціалісти за Росією.

БЕРЛІН, 9. мая. — Незалежні соціалісти планують устроїти у слідуєчий вівторок велику демонстрацію як вияв симпатії до совітської Росії.

В маніфесті, який подає часопись "Фрайгайт", сказано, що антантські краї мають намір завести знову строгу блокаду кругом совітської Росії. Часопись додає:

"Атакуючі сили мають бути збільшені і правдоподібно учасниками будуть також Угорщина, Сербія і Румунія".

Робітничі і селянські заворушення в Італії.

РИМ, 8. мая. — Анархісти в північно-італійських містах Лєггори взяли верх і се довели до цілого ряду всякого рода заворушень. Покликано військ і воно доперва привело лад. Підчас сутякості з військом убито дві особи і по-верх 30 ранено.

З міста Болонья доносить, що тамошні селяннички відмовили ся пустити в дорогу залізничний поїзд аж доки з него не забрали 300 жовнів, яких правительство хотіло вислати до міста Вірреджіо.

Страйк селян в провінції Верона прибор застраховав розміри. Селян, які відмовили ся прилучити ся до страйку, стріляють (?). Селяни відгодожують худобу (!) і убивають власителів великих полістей.

Шість тисяч застрайкувавших селян вислають засіяні поля огнем. Власти вислають військ з машинними карабінами на загрожені становища.

Коли до міста Вірреджіо прибув генерал Кастелло, якого вислали правительство для усмирення збунтованих селян, він попав ім в руки і вони замкнули його до в'язниці. Його автомобіль спалено на публічній площі.

Як генерал доїздив до міста, спостеріг, що на дорозі зібралась велика товпа народа. Його автомобіль задержано і йому сказано висісти. Генерал запротестував проти се, в сию хвилию появив ся сиренор Сальваторе, соціалістичний посол до італійського парламенту і порадив генералови не ставити ніякого опору бо автомобіль і так є державною власністю. І коли вони гонорили, товпа підпалала автомобіль. По сім відведено генерала до в'язниці.

Заява в справі візду делегати "Ліги Націй до Росії."

ЛОНДОН, 9. мая. — Бездротна телеграма з Москви доносить, що Центральний Совіт оповістив, що ввиду того, що деякі члени "Ліги Націй" піддержують чинно Польщу і Україну (петлюрівців) в їх війні проти Росії (і радянської України), Совіт не може, з мілітарних зглядів, пускати до Росії якунебудь делегацію, що включала би представників таких держав, хоч принципальний Совіт піддержує рішене Ліги вислати слідуєчю делегацію до Росії.

Заява нарікає на те, що Ліга не запротестувала проти акції Польщі, говорить, що Совіт готовий прийняти представників всіх часописів, які дадуть гарантію, що вони не будуть надживати гостинності російського народа, і приймає делегацію британських заводових союзів як гостей російських заводових союзів.

На прикінці сказано, що створено комісію в складі Камєнева, Літвінова і Мурського, які спільно з міністром заграничних справ Чічеріном мають уповажнене пустити до Росії у відповідний час делегацію "Ліги Націй" без скликуваних засідань Центрального Екзекутивного Комітету.

гацію до Росії.

Заява нарікає на те, що Ліга не запротестувала проти акції Польщі, говорить, що Совіт готовий прийняти представників всіх часописів, які дадуть гарантію, що вони не будуть надживати гостинності російського народа, і приймає делегацію британських заводових союзів як гостей російських заводових союзів.

На прикінці сказано, що створено комісію в складі Камєнева, Літвінова і Мурського, які спільно з міністром заграничних справ Чічеріном мають уповажнене пустити до Росії у відповідний час делегацію "Ліги Націй" без скликуваних засідань Центрального Екзекутивного Комітету.

Великий страйк моряків в Данії.

КОПЕНГАГА, 5. мая. — Страйк моряків поставив Данію в дуже погане положенне. Союзи (юні) відмовили ся перемоворувати з пращодавцями так доволу, доки їх домагання не будуть узгладнені. Страйкері домагають ся зміни існуючих на кораблях приписів в такім дусі, щоби офіцери мали менше власти. Вивіз товарів від кількох тижнів цілковито стриманий.

Центральна федерація фахових союзів є проти страйку, який був викликаний в той час, коли генеральний страйк вже скінчив ся, але моряки, які юнія є "червоною", відказались іти за центральною федерацією і не послушали її заряджень.

На своїх зборах в неділю рішили моряки вислати делегати до Америки, Канади, Австралії і Нової Зеландії, в цілі перемоворів з юніями моряків в тих краях, щоби дістати економічну піддержку для данських страйкерів.

Рівночасно ті делегати мають пробувати заключити угоди з заграничними юніями, які мають зобовязатись не робити нічого для данських корабельних компаній за час страйку.

Крістіан Борґланд, секретар юніи моряків, сказав, що до шістьох місяців (?!) — може тижнів? — (ред.) ні один корабель, плаваючий під данським прапором, не буде мити вилписти з жадного світового порту і що данська торгова буде зовсім спаралізована, єсли домагання страйкерів не будуть узгладнені. "Ми маємо фонди і будемо ждати навіть і рік", — заявив він.

Моряки вислають своїх представників також до Норвегії і Швеції, де вони сподіють ся одержати грошеву піддержку.

Конвенція Американської Соціалістичної Партії.

НЬЮ-ЙОРК, 9. мая. — Вчора почала ся тут в гали фінляндських робітників при Пятій і 127-й улицях національна соціалістична конвенція.

На конвенцію прибуло 160 делегатів, мушци і жєнщин, як також представників чужомовних соц. федерацій. Предсідателем першого дня конвенції вибрано Мориса Гілквіта, який в палкій промові засясував невдачі середно-клясового і капіталістичного лібералізму, який створив в Америці президент Вілсон, а якого практичним результатом є лише реакція і гнет робітничої класи і такі "атавістичні політичні типи як Палмер, Борлсон, Сміт і Лоск".

"Одинокою діяльною і організованою силою в американській політиці, яка побороє реакцію і гнет, яка вступаєть ся робітничі маси і яка обстоєє суспільний лад справедливости і індустриальної рівности, є соціалістична партія" — казав у своїй промові Гілквіт.

Молода дівчина радикальних переконань засуджена на 15 літ тюрми.

НЬЮ-ЙОРК, 7. цвітня. — Молодістер, двадцятилітня жєнщина радикальних поглядів, має вскорі бути відвезена до федеральної тюрми в Джеферсон-Сіті, де має відсиджувати п'ятнадцятилітню в'язничну кару за знехотане акту про шпільнажу. Судія Накс не узгладив навіть просьби на увільненє її хоч на короткий час, щоби вона могла відвідати своїх товаришів і приятелів.

IX. Всеросійський з'їзд Комуністичної Партії.

"Нова Доба" з 17. цвітня доносить:

В Москві відбуваєть ся депутатський з'їзд Комуністичної Партії, який відкрив товариш Ленін. Після звичайних формальности і вибору президія — з'їздові предложено привитане до шведської революційної партії і привіт червоної армії, який зібрани прийняли односторонно з аплявдом. Товариш Ленін зробив доклад про діяльність Виконавчого Комітету Ради Комуністичної Партії.

Культурне жите на Радянській Україні.

"Вперед" з 8. цвітня доносить:

Культурне жите на Україні не припиняєть ся. Школи безперервно функціонують. В Києві проходить жите зовсім нормально. Всі українські наукові інституції і народні школи продовжують свою працю. Грають також свої три українські театри: Українська опера, театр Саксаганського і молодий театр під проводом Курбуса. Старі українські культурники як Ефремов, Саліковський і Ніковський без перерви працюють на літературному полі.

(Так виглядав Київ перед приходом польсько-шляхоцьких наїздників після інформацій "Впереду"...)

Комуністичні організації на Волині.

Варшавський "Naród" з 9. цвітня приносить такі відомости з Волині:

На днях викрили польські власти на Волині тайну комуністичну організацію, яку ослунав Центральный Комітет Укр. Комуністичної Партії. Організація мала на меті поширюванє большевицької агітації в польській армії і змагага до викликаня повстання на тилах польської боевої армії. Дотеперішні дождження виказали, що діяльність організації була дуже інтензивна з огляду на офензиву червоної армії. Організація була тайною і конспіративною, так, що поодинокі члени її знали себе тільки під партійними і псевдонімами. Переведено цілий ряд арештованих в Шепетівці, Заславі, Славуті і Рівневі. Арештованих віддано під долевий суд польської армії. Деятьох з арештованих

розстріляно, двох увільнено. а п'ятьох засуджено на тяжкі роботи від 10 до 15 літ.

Реквізиції на Волині.

"Naród" з 8. цвітня доносить:

Цивільний польський заряд Волині і Поділя розпочав енергичну акцію в цілі стягненя збіжжя від українських селян. Ціни за реквізоване збіжжя уставлено такі: жито — 48 марок за пуд, — пшєвниця — 60 марок, — овєс 36 марок, — інші роди збіжжя — 45 мар.

Совітська власть на Кубані.

В Катеринодарі, занятім не так давно червоною армією, жите налагоджуєть ся. Настрій трудових мас в станицях, волостях і аулах цілої Кубані святощій. Закладають ся совітські установи. Червоної війська зустрічають ся з хлібом і сілю. Зелізнодорожні майстерні працюють успішно. Шодня до Катеринодару приждють великими партиями добровольці, які передають ся до полону.

Голодові заворушення у Львові.

ЛЬВІВ, 14. цвітня. — Від двох днів трєвають у Львові заворушення голодного населєня, особливо жінок. Підставною заворушень є, очевидно, нестача хліба і бараболь, тих найконечніших средств до житя.

Безпосередню причиною заворушень була продажа голодному населєню так званих "буль", замість бараболь. Жінки зібрани ся й пішли з сими "бульвами" під магістрат, домагаючи ся поживи та отворєня в неділю споживчих sklepів. До президента міста, очевидно, не пушено їх. З околками, зверненими проти магістрату, проти радних, проти ведєня війни і проти пакарів — рушили вони під намісництво, де якраз той же був польський міністер торговлі й промислу Антін Ольшєвський.

Інша партія жінок демонструвала на Городецькому передмістї, а жертвою розлуки голодних жінок пали отворєні шинки та виставові шибї.

Такє саме діяло ся й на Жовківському передмістї. Всюди дунали оклики:

Дайте хліба, бараболі, кінчіть війну!

Магістрат був через два дні оточений кордоном поліції, а по ринку та головних улицях увивали ся кінві поліціянти та робили "порядок".

Огірченє населєня є велике, бо нема средств поживи. Передновок даєть ся всім нам вже тепер дуже в знаки. ("Вперед")

В польських тюрмах у Львові біють укр. в'язнів.

"Вперед" з 14. цвітня доносить:

Про побой в тюрмі на Замаршинові (у Львові) про що ми вже писали, доходить до нас знову вїстки.

Тепер знову доносить нам, що українського офіцера Теодора Занца дали між польських жовнів, які його так збили, що аж тяжко захорував.

Командант салі Альфред Конарський, сержант бе наших селян і називає їх останними вуличними словами.

Ключник Урбан бе селян полиці, як хто пожуєть ся, а хор Бараско також ударив по лиці Коли Бараско зголосив ся вечером до підстаршини, щоби представив його до рапорту, Урбан скочив до нього і ударив його в груди.

Наші арештанти не можуть навіть пожалувати ся, бо за се чєкає їх ще більша кара від тих найконечніших средств до житя.

В епідемічних бараках на Личаківі також біють!

Нам доносить, що в епідемічному бараку за Личаківською роґачкою капраль Маркевич і службовий сержант дня 9. цвітня побили в страшний спосіб одного інтерванного Українця, який є непридатний і борєть ся зі смертю.

Особа, яка була свідком тої сцени, не має слів обурєня на таке недужєке поведєне служби в бараку.

ВАРШАВА. — Підчас конфлікту, який повстав тут поміж цивільним населєнем і військом на залізничній дівриці Празі, на передмістї Варшави, зістало дві особи убитих і девять ранених.

ПРЕДСТАВЛЕНА В УКР. РОБ. ДОМІ.

В СУБОТУ, 15 МАЯ
Тов. "Просьвіта" з Іст Кілдонан і Елмвуд відіграє

"ПРОЦЕСОВИЧИ"

ЦІНИ МІСЦЬ: 50, 35 і 25 ЦТ.

В СУБОТУ, 22 МАЯ
Тов. Чит. "Просьвіта" в місці відіграє гарну комедію в 4-ох діях п. н.:

"ЧЕРВОНА СВИТКА"

ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50, 35 і 25 ЦТ.

В ПОНЕДІЛОК, 24 МАЯ, С. Р.
(Victoria Day).

Укр. Драм. Тов-о ім. Ів. Котляревського виставить загально відому мєльодраму в 5-ох діях.

М. Старицького п. н.:

"НІЧ ПІД ІВАНА КУПАЛА"

В виставі беруть участь найлучші сили Тов-а. ЦІНИ МІСЦЬ: 75, 50, 35 і 25 ЦЕНТИВ.

Тикєти на всі представлєня можна купити вчасніше в Українськїм Робітничім Домі і у всіх українських sklepax та підприємствах.